РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СОФИЙСКА ОБЛАСТ

Гр. София, 1431, бул. Акад. Иван Гешов № 15
Тел. 02/807 87 00; факс: 02/807 87 10
e-mail: rzi@rzi-sfo.egov.bg
www.rzi-sfo.egov.bg

24 МАРТ – Световен ден за борба с туберкулозата

„Да! Ние можем да спрем туберкулозата! „Ангажименти, инвестиции, резултати!“

Туберкулозата е инфекциозно заболяване което обикновено засяга белите дробове (белодробна туберкулоза), но може да засегне и всяка друга част на тялото (извънбелодробна туберкулоза), като например бъбреците, гръбначния стълб и мозъка.

Смята се, че около една четвърт от световното население е заразено с туберкулозна бактерия, но повечето хора няма да развият туберкулоза. Туберкулоза е водещата причина за смъртта на хората с ХИВ, а също и основен фактор за антимикробна резистентност. Глобалните усилия за борба с туберкулозата са спасили около 79 милиона живота от 2000 г. насам.

През тази година инициативите по повод Световния ден за борба с туберкулозата ще се проведат под мотото: **„Да! Ние можем да спрем туберкулозата! „Ангажименти, инвестиции, резултати!“** Избраната тема е силен призив за действия и за постигане на резултати.

Групи от населението засегнати най – често от туберкулозата:

Всеки може да се зарази с туберкулоза, но при някои хора вероятността да развият активно заболяване е по-голяма, отколкото при други. Тези групи включват:

- Хора, които прекарват много време в близък контакт с лице, което има туберкулоза;
- Хора, родени или живеещи в област, в която туберкулозата е често срещана;
- Хора с отслабена имунна система, като например хора с ХИВ, или които получават определени медицински лечения, които влияят на имунната система;
- Деца на възраст под 5 години;
- Хора, които живеят в пренаселени или нездравословни условия, като например лица, които са бездомни или в места за лишаване от свобода;

Рискови фактори причиняващи туберкулоза:

- Непосредствен контакт с болен от туберкулоза;
- Злоупотреба с алкохол, тютюнопушене;
- Съпътстващи хронични заболявания;
- Намалени защитни сили на организма поради различни причини;
- Пребиваване продължително време в затворени колективи;
- Заразеност с вируса, причиняващ СПИН;

Начин на заразяване с туберкулоза и симптоми:

Бактериите, причиняващи туберкулоза, се пренасят по въздуха и могат да се разпространяват от човек на човек чрез малки капчици, които се отделят, когато човек с туберкулоза на белите му дробове, кашля, киха или говори. Когато човек вдиша туберкулозни бактерии, те могат да се установят в белите дробове и да започнат да се разпространяват. Ако туберкулозата засяга части на тялото, различни от белите дробове, тя обикновено не е инфекциозна. **Лица, заразени с туберкулоза, които нямат симптоми на болестта, не могат да я предадат на други.**

Най-честите симптоми на заболяването са:

- Кашлица – тя е характерен симптом (за повече от 2 седмици);
- Храчки – особено когато в тях се появи кръв;
- Повишена температура – продължително температурно състояние;
- Нощно изпотяване;
- Болки в гърдите – засилващи се при дишане и кашлица;
- Отпадналост и безсилие;
- Липса на апетит;
- Отслабване на тегло;

Протичане на различните форми на заболяването:

- ***Латентна туберкулоза*** - тези пациенти не са заразни, контактът с тях не крие риск и обикновено нямат никакви оплаквания. Много от лицата с латентна туберкулоза не подозират за нейното съществуване и могат цял живот да не разберат за инфекцията, откриване е възможно при извършване на пробата на Манту;
- ***Активна туберкулоза*** - пациентите с активна туберкулоза са силно заразни и следва да бъдат изолирани, като само след две седмици активна антибиотична терапия е налице значителен спад във вероятността за предаване на инфекцията;

Лечение на туберкулозата и как може да се предотврати заразяването с нея:

- Ваксиниране с БЦЖ ваксина след 48-ия час от раждането на бебето, реимунизиране на 7-мия месец и при показания на 7 годишна възраст;
- Отказване от тютюнопушене, злоупотреба с алкохол и употреба на наркотици;
- Поддържане на добра лична и обществена хигиена;
- Незабавно консултиране с лекар при установяване на някои от симптомите на болестта, а също така и при съпътстващи заболявания или прекарани наскоро инфекции.

Ваксинацията може да помогне за предпазване от тежки форми на туберкулоза при малки деца. Освен ваксинацията, рискът от туберкулоза може да бъде намален, като се вземат някои предпазни мерки:

- осигуряване на добра вентилация;
- практикуване на добра хигиена;
- покриване на устата и носа при кашляне и кихане;
- предоставяне на профилактично лечение за туберкулоза на хора с туберкулозни инфекции, които все още не са развили симптоми;

Здравословният начин на живот с цел превенция на туберкулоза:

- Поддържане на естествените съпротивителни възможности на организма чрез: пълноценно хранене, богато на белтъчини и витамини (месо, мляко и млечни продукти, риба, пресни плодове и зеленчуци); редовно практикуване на физически упражнения и туризъм;
- Консумиране само на хранителни продукти (месо, мляко и яйца), преминали ветеринарно-санитарен контрол;
- Водене на здравословен и пълноценен начин на живот.

Отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“

РЗИ Софийска област